

Azərbaycançılıq ideologiyası dünya azərbaycanlılarını vahid amal uğrunda sıx birləşdirir

Azərbaycançılıq ideologiyasının təməlində dayanan milli-mənəvi dəyərlərimiz ölkəmizdə sabitlik, həmrəylik və tolerantlıq mühitinin daha da möhkəmlənməsində mühüm rola malikdir

Mübariz Abdullayev

Hər bir dövlətin inkişafında onun ideoloji əsasları müstəsna önəm daşıyır. Milli-etnik və sosial mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, cəmiyyətin bütün təbəqələrinin vahid məqsədlər uğrunda səfərbər edilməsi son nəticədə qarşıya qoyulan hədəflərə çatmağa güclü impuls verir. Bunu qısa müstəqillik tarixində bütün sahələrdə möhtəşəm uğurlara imza atan, dünyanın sayılıb-seçilən ölkələrindən birinə çevrilən, milli maraqlarını qətiyyətlə qorumağı bacaran Azərbaycan Respublikasının təcrübəsində aydın şəkildə izləmək mümkündür. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin ideoloji əsasını xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu azərbaycançılıq ideologiyası təşkil edir. Bu ideologiya həm milli-etnik və sosial mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, ölkənin bütün vətəndaşlarını, həm də respublikamızın hüdudlarından kənarında yaşayan azərbaycanlıları vahid amal uğrunda birləşdirməyə xidmət edir. Azərbaycançılıq ideologiyası Vətəni, milli maraqları hər şeyin fəvqündə qoyur. Ulu Öndərin qənaəti belə idi ki, hər bir azərbaycanlı Vətənin ona nə verdiyi barədə deyil, onun özünün Vətənə nə verdiyi barədə düşünməlidir. Ümummilli Liderimizin həyatı və fəaliyyəti də məhz bu prinsip üzərində qurulmuşdu. Onun tərcümeyi-halı, keçdiyi yol azərbaycanlılar üçün əsl örnəkdir. Bütün varlığı ilə doğma Azərbaycana bağlı olan dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin kritik məqamlarda xalqına dayaq durması, Vətənin köməyinə gəlməsi, həmişə insanların qəlbində ümid işığı yandırması böyük vətənsəverlik nümunəsidir. O, nə edirdisə, Azərbaycan naminə edirdi. Ulu Öndər ötən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərində Naxçıvana rəhbərlik edərkən respublikamızın xalqımızın gələcəyi naminə bir sıra taleyüklü qərarlar qəbul edib. Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin atributlarının bərpa edilməsi, keçmiş ittifaqın saxlanması ilə bağlı referendumla “yox” deyilməsi böyük cəsarət tələb edirdi. Bununla yanaşı böyük dövlət xadimi Heydər Əliyev Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyini respublikamızın müstəqillik qazanmasında görürdü və bu ali məqsəd naminə hər cür fədakarlıq göstərməyə hazır idi. Müdrik dövlət xadimi Heydər Əliyev ötən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərində xalqın təkiddə tələbi ilə Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinə qayıdanda, ilk növbədə, vətənpərvərliyi, ölkəmizin, xalqımızın sabahı naminə qətiyyətli addımlar atması, yeganə düzgün yol seçməsi sayəsində insanları Öz ətrafında birləşdirməyə və respublikanı düşdüyü çətin durumdan çıxarmağa, cəmiyyətdə sabitlik, vətəndaş həmrəyliyi yaratmağa nail oldu. Tezliklə ölkəmiz qarşıdurmalardan qurtuldu. Ulu Öndərin çox böyük səyləri sayəsində bərqərar olan həmrəylik respublikanın potensialını tərəqqiyə, taleyüklü məsələlərin həllinə, ümumi rifaha yönəltməyə imkan verdi.

Biz tarixdə bu və ya digər ölkədə elan edilən hansısa bir təmtəraqlı ideologiyanın öz ömrünü elə beşikdəcə başa vurduğunun şahidi olmuşuq. Bu qəbildən olan ideologiyaların həyat qabiliyyətindən məhrum qalması onların milli maraqlara və zamanın çağırışlarına uyğun təməl prinsiplərinin olmaması ilə bağlıdır. Tarixi təcrübə göstərir ki, inzibati resurslar tükəndikdə və yaxud formasiyalar dəyişdikdə cəmiyyətlərə sıyrılan ideologiyalar da tarixin arxivinə göndərilir.

Azərbaycançılıq isə uzunömürlü, gələcəyə hesablanan, milli dövlətçiliyimizin güclənməsinə xidmət edən bir ideologiyadır. Əslində, azərbaycançılıq ideologiyasını xalqımızın özünəməxsusluğunu şərtləndirən dəyərlərin ümumi bir məcmusu kimi də səciyyələndirmək mümkündür. Azərbaycançılığın ayrılıqda dövlətçiliyin, hər bir azərbaycanlının məfkurəsinə və ümummilli səviyyədə bizi birləşdirən çox mühüm ideoloji platformaya çevrilməsi məhz bununla bağlıdır.

Məlumdur ki, hazırda dünyada yaşanan bir sıra hadisələr, ələlxüsus da qloballaşma deyilən proses milli dövlətlərin və ayrı-ayrı xalqların qarşısına yeni çağırışlar çıxarıb. Bu çağırışların mühüm bir qismi hər bir xalqın identikliyinə səciyyələndirən milli-mənəvi dəyərlərinin getdikcə artan təzyiqlərdən qorunması, onların daha da zənginləşdirilməsi və gələcək nəsillərə ötürülməsi ilə bağlıdır. Deyilənlər kontekstində Azərbaycandakı mühit bir nümunə kimi diqqəti cəlb edir. Azərbaycan cəmiyyətində xalqımızın tarixin dərin qatlarından gələn zəngin milli-mənəvi və onun tərkib hissəsi olan dini dəyərlərinə möhkəm bağlılıq var. Deyə bilərik ki, bu gün əcdadlarımızın bizə miras qoyduqları zəngin mənəvi irslə qürur duyur, bu irsi özümüzün gündəlik həyat tərzimizdə yaşatmağa çalışırıq. Eyni zamanda, Azərbaycan dövləti cəmiyyətdən gələn sosial sifarişə əsaslanaraq xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin, ənənələrimizin yad təsirlərdən qorunub saxlanılmasına və daha da zənginləşdirilməsinə, milli və dini abidələrimizin bərpa olunmasına, yenilərinin tikilməsinə güclü siyasi iradə nümayiş etdirir. Öz növbəsində, dövlətin və cəmiyyətin birgə səyləri ilə qorunaraq daha da zənginləşdirilən milli-mənəvi dəyərlərimiz ölkəmizdə sabitlik, birlik,

bərabərlik, həmrəylik ovqatının, tolerantlıq mühitinin daha da möhkəmlənməsində mühüm rol oynayır. Azərbaycan öz müstəqilliyini cəmi üç onillik bundan əvvəl bərpa edib. Ancaq məhz milli-mənəvi dəyərlərimiz, zəngin mədəniyyətimiz, dilimiz xalqımızı müstəqillikdən əvvəlki dövrdə assimilyasiyaya uğramaqdan qoruyub. Perspektivdə xalqımızın identikliyi saxlanması yenə də milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasından, gənclərin vətənpərvərlik və milli ruhda tərbiyə edilməsindən asılı olacaq. Yeri gəlmişkən, Prezident İlham Əliyev bu xüsusda dəfələrlə öz fikirlərini diqqətə çatdırıb. “Gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Çünki sirr deyil ki, bu gün bəzi hallarda bəzi xarici dairələr gənclərimizin beyinlərini zəhərləmək, onlara xalqımıza yad olan dəyərləri aşılamaq istəyirlər. Buna qətiyyənlə yol vermək olmaz. Azərbaycan gənci Azərbaycan dəyərləri, ənənəvi dəyərlər əsasında tərbiyə almalıdır, Vətənə bağlı olmalıdır, Azərbaycan dəyərlərini hər şeydən üstün tutmalıdır, öz tarixini, ədəbiyyatını, ana dilini mükəmməl bilməlidir, fəxr etməlidir ki, Azərbaycan vətəndaşıdır. Ona görə bu məsələyə çox böyük diqqət verilməlidir. Mən gənclərimizin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması ilə əlaqədar gedən prosesləri müsbət qiymətləndirirəm”, - deyərək dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Müstəqil respublikamızda azərbaycançılıq ideologiyasının ölkəmizin milli gücünü artıran bir platformaya çevrilməsini təmin etmək üçün görülən məqsədyönlü tədbirlər, ardıcıl şəkildə aparılan təbliğat işi öz müsbət nəticəsini verir. Bu gün qürur hissi ilə deyərək bilirik ki, Azərbaycan cəmiyyəti ümummilli məsələlər ətrafında sıx birləşən və öz qüvvəsini səfərbər edən bir cəmiyyətdir. Biz bunu ötən il sentyabrın 27-dən noyabrın 10-dək davam edən Vətən müharibəsində əyani şəkildə gördük. Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə bildirdiyi kimi, 44 günlük müharibədə Azərbaycan xalqı yenilməz ruhunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Bəhs olunan müharibə Azərbaycan üçün ədalətli, Ermənistan üçün isə işğalçılıq müharibəsi idi. Döyüşlər bizim ərazilərimizdə gedirdi. Üç onillik idi ki, xalqımız torpaq həsrəti ilə yaşayırdı. Bütün dünya azərbaycanlılarını düşmənin ötən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərində zor tətbiq etməklə öz nəzarətinə aldığı ərazilərə sıx mənəvi tellər bağlayırdı. Tarixi ədaləti bərpa etmək, məkrli düşməni torpaqlarımızdan qovmaq lazım idi və Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevinin rəhbərliyi ilə döyüşən Azərbaycan Ordusu bunu etdi. 44 gün davam edən müharibədə rəşadətli Ordumuzun əsgər və zabitləri yüksək vətənpərvərlik nümayiş etdirərək misilsiz qəhrəmanlıqlar göstərdilər. Onların qəhrəmanlıqları, şücaətləri ilə qazanılan şanlı qələbə sayəsində tarixi ədalət və ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin olundu. Verilən məlumatlara görə, müharibədə düşmənin ordusunda 10 mindən çox fərari qeydə alınıb. Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrində isə bir nəfər də olsun fərariyyət etməyib, Ordumuz hər gün yeni zəfərlərə imza atıb. Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin qəhrəmanlığının təməlinə dayanan əsas amil isə Vətən sevgisi idi.

Diqqəti çəkən əsas məqamlardan biri ondan ibarətdir ki, müharibə dövründə Azərbaycan cəmiyyəti, siyasi partiyalar, vətəndaş cəmiyyəti təsisatları Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, Ordumuza yüksək dəstək nümayiş etdirdilər. Müharibənin davam etdiyi günlərdə Prezident İlham Əliyevin ünvanına cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin təmsilçilərindən, ayrı-ayrı xalqların nümayəndələrindən çoxsaylı məktublar daxil olurdu. Məktublarda vətəndaşlar Ali Baş Komandanın çağırışı ilə hər an döyüşlərə atılmağa hazır olduqlarını bildirirdilər.

Eyni zamanda, biz Vətən müharibəsi günlərində dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın ana Vətənə necə böyük rəğbət bəslədiklərinin bir daha şahidi olduq. Onlar ayrı-ayrı ölkələrin iri şəhərlərində müxtəlif səpkili aksiyalar keçirərək ermənilərin yalanlarını ifşa edir, Azərbaycan həqiqətlərini, o cümlədən də ölkəmizin ədalətli mövqeyini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırırdılar. Bütün bunlar dünya azərbaycanlılarının qəlbinin ana Vətənlə döyündüyünü əyani şəkildə təsdiqləyir. Bütün bu reallıqlar isə bir daha deməyə əsas verir ki, azərbaycançılıq ideologiyası konseptual milli məfkurə kimi dünya azərbaycanlılarını eyni amal uğrunda sıx birləşdirib. Bu isə Azərbaycan dövlətinin milli gücünün mühüm tərkib hissəsi və dövlətimizin qüdrətinin əyani ifadəsidir.